

A

B

C

D

E

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Barn-, ungdoms- och skolavdelningen
Berit Ek
tfn 508 04 064

Tjänsteutlåtande
4 mars 2005

1 (4)

Dnr 033 - 099 - 2005

Sammanträde 22 mars 2005

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Förstudie kring samverkan mellan stadsbibliotek och skolbibliotek.
Remiss från Kommunstyrelsen, dnr 328-400/2005.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen från Kommunstyrelsen.

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Elisabeth Dérantz
Chef Barn-, ungdoms- och
skolavdelningen

Sammanfattning

Kultur- och utbildningsnämnden har på uppdrag av kommunstyrelsen tagit fram en rapport "En förstudie av samverkan mellan stadsdelsbibliotek och skolbibliotek". Förslag har remitterats till Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och ytterligare sex stadsdelsnämnder.

Rapporten är den första i en serie av tre. Förvaltningen anser att det angeläget att även de två ytterligare kommer att genomföras.

I samband med rapportens framtagande har en vision för ett nytt bibliotek på Hässelbygårdsskolan tagits fram. Det ska enligt visionen bli ett kombinerat skol- och folkbibliotek. Förvaltningen är angelägen att projektet genomförs.

Bilaga

Remiss "En förstudie av samverkan mellan stadsdelsbibliotek och skolbibliotek"
Skrivelse från arbetsgruppen för stadsdelsförnyelsen i Hässelby strand

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Barn-, ungdoms- och skolavdelningen.

Bakgrund - Uppdraget

Förstudien i form av en rapport är gjord utifrån det uppdrag som kultur- och utbildningsnämnden gav resp förvaltning hösten 2003 och som formulerades på följande sätt:

"Läs- och skrivutveckling är intimt sammanlänkade och en del av arbetet med detta område är att använda stadens biblioteksresurser på ett effektivt sätt och att se möjligheter till synergieffekter mellan stadsdelsbiblioteken och skolbiblioteken. Vi uppdrar åt utbildningsförvaltningen att tillsammans med kulturförvaltningen tillsätta en projektgrupp för att se över möjligheterna till samverkan mellan dessa enheter. Gruppen bör pröva möjligheterna till samverkan mellan dessa enheter. Gruppen bör pröva möjligheten att finansiera projektledningen via kompetensfonden."

Rapporten har tagits fram av en projektledare i samarbete med en styrgrupp med representanter från stadsbiblioteket, utbildningsförvaltningen och två stadsdelar, Skärholmen och Spånga- Tensta.

Till grund för rapporten ligger främst intervjuer med bibliotekarier, bibliotekschefer pedagoger och skolledare i Stockholms stad. Intervjuerna har kompletterats med diskussioner i fyra fokusgrupper en med rektorer, en med barnbibliotekarier, en med lärare och skolbibliotekarier samt en bestående av enhetschefer inom Stockholms stadsbibliotek. Några studiebesök har också genomförts och kontakter tagits med olika berörda myndigheter.

Eftersom många skolor i dagsläget saknar bemannade skolbibliotek, vilket är en förutsättning för att samverkan ska kunna ske, har uppdraget tolkats något vidare, till att även innefatta samarbetet mellan stadsdelsbibliotek och skolor i stort.

Inom ramen för förstudien har också frågor ställts till representanter för såväl skola som bibliotek om hur man tror att en mer jämn och likvärdig skolbiblioteksutveckling skulle kunna komma igång.

Förstudien har bekostats med medel från kompetensfonden och är tänkt som en första fas med syftet att göra en inventering av utvecklingsmöjligheter. Projektet har fått namnet 2B – ”två bibliotek” eller ”to be”. Tanken har varit att den första fasen ska följas av fas 2, ”Formulering av modeller eller andra samverkansformer och start för ett antal pilotprojekt” och fas 3, ”Slutsatser dras utifrån utvärderingar och resultaten i ett antal förslag som sedan genomförs och utvärderas”.

Inom ramen för förstudien har projektledaren deltagit i framtagandet av en vision för ett nytt integrerat folk- och skolbibliotek i Hässelby Gård. Bakom visionen står rektorn för Hässelbygårdsskolan och bibliotekschefen/enhetschefen för biblioteken i Hässelby-Vällingby. Om det skulle förverkligas skulle det ersätta det befintliga stadsdelsbiblioteket i Hässelby strand och det befintliga skolbiblioteket i Hässelbygårdsskolan. Ett nytt bibliotek i Hässelby gård utifrån den framtagna visionen bör kunna bidra till att ytterligare utveckla metoder för samarbete mellan skolbibliotek och skola.

Rapporten har tillsammans med utbildningsförvaltningens (Dnr 04-46/2132) och kulturförvaltningens (Dnr 003/353/2004) gemensamma tjänsteutlåtande remitterats från Kommunstyrelsen till Hässelby-Vällingby, Bromma, Enskede-Årsta, Vantör, Kungsholmen, Skarpnäck och Skärholmens stadsdelsnämnder. Remissvaren ska vara stadsledningskontoret tillhanda den 2005-03-31.

Stadsdelens gemensamma läsplan för folk- och skolbibliotek

Inom förvaltnings Barn-, ungdoms- och skolavdelning sker idag samverkan mellan folkbibliotekens barnbibliotekarier och skolornas skolbibliotekarier i en gemensam biblioteksgrupp. I gruppen finns representanter från stadsdelens samtliga 14 skolor, tre folkbibliotek, en regionbibliotekarie från Mediateket på utbildningsförvaltningen samt en utvecklingssekreterare från Barn-, ungdoms- och skolavdelningen. Gruppen fungerar som ett nätverk och ett fortbildningsorgan. En Läsplan för stadsdelen utarbetas utifrån framtagna gemensamma mål. Läsplanen tas varje år i nämnd och i nämndens verksamhetsplan framhävs läsplanens betydelse för läsutvecklingen i skolan och förskolan.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är positiv till ett utökat samarbete mellan skol- och folkbibliotek.

Vid gemensamma skol- och folkbibliotek anser förvaltningen att det är viktigt att behålla bibliotekets pedagogiska roll med fokus på läsförmedlande insatser och att det finns tillgång till pedagogisk personal. Vid ett samutnyttjande skulle också förskolan ges möjlighet att använda denna kompetens. Biblioteket bör placeras så att elevernas möjlighet att utnyttja bibliotekets resurser inte begränsas. Ett gemensamt folk- och skolbibliotek skulle kunna tillföra skolans bibliotek förstärkta resurser fler personal, breddad kompetent, större

lokaler och ett större bokbestånd. Med bibliotek inrymda i skolans lokaler skulle också möjlighet ges för allmänheten att använda biblioteket t ex som Lärcenter.

Skol- och folkbibliotek kan kombineras med ett antal större folkbibliotek, t ex ett stadsdelsbibliotek som kan fungera som en samordnande resurs för övriga bibliotek inom området.

Vid en organisation med gemensamma skol- och folkbibliotek anser förvaltningen att en strävan efter att få gemensam huvudman för bibliotekets personal skulle underlätta samarbetet.

I rapporten presenteras i första hand generella iakttagelser. Frågor kring innehåll och praktiskt genomförande har lämnats till det fortsatta arbetet i fas två och tre. Förvaltningen är positiv till att fas två och tre genomförs.

Förvaltningen stöder de förslag på åtgärder som presenteras i rapporten och som är tänkta genomföras inom fas 2:

1. Förslaget att uppdra åt kultur- och utbildningsnämnderna samt stadsdelsnämnderna att tillsammans ta fram ett övergripande måldokument dels för att utveckla samverkan mellan biblioteksverksamheterna, dels för att öka tillgången till bibliotek, både under skoltid och fritid. Syftet är att stärka och förbättra förutsättningarna för en positiv utveckling av alla barns och ungdomars språkutveckling och läslust.

Förvaltningen ser detta förslag som en vidareutveckling av det arbete som görs i stadsdelens biblioteksgrupp.

2. Förslaget att modeller provas för att långsiktigt organisera ett förbättrat och fördjupat samarbete mellan skola och stadsbibliotek.

Förvaltningen är mycket positiv till det planerade biblioteket i Hässelbygårdskolan och anser att projektet bör genomföras. Bibliotekets placering vid Hässelby torg kan också ses som en möjlighet att höja områdets status.

3. Förslaget att utbildnings- och kulturförvaltningarna tar fram en plan för övergång till gemensamma transportsystem, biblioteksdatasystem och licensavtal.

Skolornas bibliotek har idag svårigheter med leveranser av böcker från t ex Internationella biblioteket. Ett gemensamt transportsystem för staden skulle underlätta distributionen.

Inkommen skrivelse

En arbetsgrupp inom stadsdelförnyelsen har engagerat sig i ärendet med ett gemensamt – folk – och skolbibliotek i Hässelby gårdskolan. Gruppen har inkommit med en skrivelse, vilken bifogas ärendet.